

Токар Андрій,
викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Герасимов Артем,
курсант II курсу факультету
підготовки фахівців для органів
досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СИЛ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Виконання службового обов'язку силами безпеки і оборони України завжди було пов'язане з фізичним та психологічним навантаженням, через це для здійснення службово-бойової діяльності підходить не кожен. Під час відбору кадрів відіграють роль багато особистих факторів особи, до яких насамперед відносяться психологічні особливості людини. Від психологічного забезпечення залежить ефективність та якість здійснення службово-бойової діяльності правоохоронними органами.

Згідно ст.2 Закону України «Про Національну поліцію» основними завданнями поліції є протидія злочинності, забезпечення публічного порядку і безпеки, охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави, надання послуг з допомоги особам, що з особистих, соціальних, економічних причин чи внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги. Реальна ефективність виконання цих завдань насамперед залежить від злагодженої роботи усіх ланок структурних підрозділів поліції. Тобто якість виконання цих завдань оцінюється разом: від роботи вищого керівництва до інспектора патрульної служби, дільничного офіцера поліції. Щоб забезпечити задоволення потреб суспільства та держави, правоохоронні органи повинні бути серйозно підготовлені. Ця підготовка складається з професійної та психологічної складової, які взаємодоповнюють одна одну [1].

Підтримання психічного здоров'я правоохоронців під час їх навчально-бойової та бойової діяльності є невід'ємною складовою для розвитку особистості й формування навичок протистояння негативним психологічним факторам, які з'являються на фоні складних умов військової служби. Результати багатьох психологічних досліджень визначили, що морально-психологічна стійкість кадрів сил безпеки і оборони України – це характеристика кожної окремої особистості, що забезпечують стійкість до зовнішніх негативних впливів, насамперед під час виконання службових завдань (в бойових умовах). Даний характер особи виявляється у спроможності

особистості відновлювати психологічний баланс після дії негативних факторів [2, с.143-144]

Психологічна підготовка виконує одразу декілька важливих функцій: здійснює професійний розвиток, покращує професійну компетенцію, формує додаткові професійно-психологічні навички, підвищує професійно-психологічну стійкість тощо. У більшості випадків, коли військовослужбовці/працівники поліції нехтують психологічною підготовкою до несення служби, вони потім стають учасниками різного роду конфліктів, що виникають ні з чого. Є. Афоніна стверджує, що «слабка психологічна підготовка військовослужбовців ЗСУ ускладнює оцінку та аналіз людських вчинків і відносин у процесі виконання службових завдань. У наслідку такі міни породжують застосування сили, озвучування претензій один до одного, інших незаконних заходів. Це стає причиною гіпертрофованої складності, порушення моральності і законності, формалізму» [3, с. 239-244].

Отже, можна зробити висновок, що дана тема дослідження є актуальною в сучасних реаліях сил безпеки і оборони України. Шляхом впровадження експрес-діагностики психічних станів можна досягти винайдення більш ефективної технології надання психологічної допомоги правоохоронцям, службово-бойова діяльність яких в більшості випадків відбувається під дією складних факторів. Також для нормалізації психологічного стану правоохоронця можна застосовувати такі способи: поміщення їх у сприятливе середовище (позитивне ставлення до співробітників сил безпеки), проведення бесід та психологічних тренінгів, які розвивають стресостійкість та формують основні знання боротьби із небажаним зовнішнім психологічним впливом.

Бібліографічні посилання:

1. Сокурєнко В.В. Психологічне забезпечення службової діяльності поліцейських. Бочаровські читання, Харків, 2018. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/3092/psihologic_hne_zabezpechennya_sluzhbovoyi.pdf?sequence=2&isAllowed=y (дата звернення: 13.04.2021).
2. Близнюк Н.М. Морально-психологічна стійкість, як фактор успішного виконання бойового завдання. Київ, 2020. с. 143-144. URL: https://dndi.mvs.gov.ua/files/pdf/Zbirnyk_tez_DNDI_konferencii_30.10.2020.pdf (дата звернення: 13.04.2021).
3. Приліпко О.Ф. Соціально-психологічні чинники формування авторитету військовослужбовця військової служби правопорядку ЗСУ. Вісник Національного університету оборони України. № 2 (27), 2012. С. 239-244 (дата звернення: 13.04.2021).